

„Kolory świata”, czyli warsztaty antyrasistowskie w toruńskiej świetlicy

KLAUDIUSZ URBAŃSKI

Próba wyjaśnienia dzieciom istoty rasizmu, nietolerancji, uprzedzeń i stereotypów stanowi dla pedagogów nie lada wyzwanie.

W „Umilisku u Kaszczorka”, czyli świetlicy Szkoły Podstawowej nr 27 w Toruniu odbyły się warsztaty antyrasistowskie. W ciągu 3 dni wzięło w nich udział ok. 50 dzieci. Warsztaty pod nazwą „Kolory świata” obejmowały: pogadankę, stworzenie komiksu antyrasistowskiego „*Futbol w kolorach świata*” oraz projektu graficznego „*Kolory świata*”, a także wykonanie kilkudziesięciu odszablonowych odbitek o tematyce antyrasistowskiej i pro tolerancyjnej.

Nieustannie powtarzać

Warsztaty rozpoczęły się od krótkiego, teoretycznego wstępu, którego celem było wprowadzenie naszych podopiecznych w tematykę zajęć. Przystępnym dla tej grupy wiekowej językiem omówione zostały kwestie: rasizmu, nietolerancji, historycznych wydarzeń „*Nocy Kryształowej*” oraz obecnych działań, które miały miejsca tego dnia w całej Europie. Dla części naszych podopiecznych nie były to nowe wiadomości, ponieważ, dla lepszego utrwalenia wiedzy, w codziennej pracy pedagogicznej ciągle wracamy do tych kwestii. Wychodzimy bowiem z założenia, że o niektórych sprawach należy mówić nieustannie.

Rasizm nie miał żadnych szans

Następnie podzieleni na dwie grupy rozpoczęliśmy działania plastyczne: jedna grupa tworzyła futbolowy komiks antyrasistowski, który opowiadał historię pewnej grupy dzieci. Postanowiły one zorganizować na swoim podwórku towarzyski mecz. Do wspólnej gry zaprosiły dzieci, które pochodziły z innych krajów, miały inny kolor skóry, ale mieszkaly w tym samym mieście, często nawet w sąsiedztwie.

Mecz przebiegł w bardzo przyjacielskiej atmosferze i był dla uczestników oraz widzów dobrą zabawą, lecz przede wszyst-

kim stwarzał możliwość lepszego poznania się nawzajem, bo jak stwierdzili bohaterzy komiksu: rasizm i nietolerancja biorą się przede wszystkim z tego, że tak naprawdę ludzie dobrze się nie znają. Na zakończenie uczestnicy meczu wykonują rzuty karne do wielkiej bramki z napisem: „*RASIZM*”- siatka oczywiście pęka w szwach. Komiks kończy myśl: „*I w ten sposób wykopaliliśmy rasizm na naszym podwórku, ale najpierw trzeba go wykopać ze swoich głów*”.

Z pędzlami w dłoniach i puszkami farb w sprayu

Z kolei druga grupa z pędzlami w dłoniach wykonała projekt plastyczny; „*Kolory świata*”. Został on namalowany w oparciu o podstawowe barwy ludzkich ras, aby pokazać mnogość kolorów świata. W każdej literze zostały wpisane różne antyrasistowskie hasła. Zdobi on wnętrze naszej świetlicy.

Kolejne dwa dni spędziliśmy na tworzeniu, za pomocą różnokolorowych puszek farby w sprayu i szablonów z motywami antyrasistowskimi, odbitek, które zapełniły naszą świetlicową galerię. Wiele z nich, dzieci zabrały ze sobą do domów, aby powiesić na ścianie w swoich pokojach. Podobnie jak plakaty i naklejki, które były w trakcie warsztatów rozdawane uczestnikom.

Pierwsze działania

Nie były to jednak jedyne działania antyrasistowskie jakie podejmowaliśmy do tej pory w naszej świetlicy. Dokładnie rok temu zorganizowane zostały warsztaty pod hasłem: „*Każdy inny, wszyscy równi*” – trwały one dwa dni i były to pierwsze działania o takim charakterze w kilkuletniej historii świetlicy. Naszych podopiecznych wprowadziliśmy w tematykę tych tragicznych wydarzeń za sprawą historii Salo-

mei – to opowieść kilkuletniej dziewczynki, która na własne oczy widziała rozgrywający się dramat.

Wspólnie z zaproszonym graficjarzem wykonaliśmy również kolorową planszę z napisem „*Każdy inny, wszyscy równi*” oraz całe mnóstwo odszablonowych odbitek z hasłami antyrasistowskimi w języku polskim, angielskim i niemieckim.

Zaprzyjaźnić się z tolerancją

Natomiast w ramach Tygodnia Akcji Przeciwno Dyskryminacji Rasowej przygotowane zostały warsztaty pt.: „*Zaprzyjaźnij się z tolerancją*”, w ramach których odbyła się mini wystawa plakatów antyrasistowskich, wykonany został billboard o antyrasistowskim przekazie z hasel w języku polskim, angielskim, rosyjskim, francuskim, ukraińskim i słowackim. Specjalnie na tę okazję przygotowane zostało też opowiadanie „*Przez zaczarowane okulary*”, które wykorzystując język dziecięcy, ich fascynację i współczesny im świat, opowiadało o stereotypach i uprzedzeniach. Na zakończenie miał miejsce koncert bębniarski-grupa zaproszonych bębniarzy zaserwowała nam kilka ciekawych, egzotycznych rytmów.

Czym skorupka za młodu

Z informacji zwrotnych jakie otrzymujemy od naszych podopiecznych wynika, że działania te cieszą się wśród nich ogromną popularnością, a określenie „antyrasistowski” stało się synonimem czegoś bardzo pozytywnego. Wiadomo, czym skorupka za młodu nasiąknie... A dzieci z ogromną łatwością przyswajają sobie wszelkie działania propagujące postawę tolerancji, otwartości na innych oraz walki z wszelkimi uprzedzeniami i – co ważne – biorą je sobie głęboko do serca. Podczas ostatniej świetlicowej sondy na pytanie: „*Nasza świetlica jest fajna, bo...*” padła odpowiedź: „*Bo nauczyliśmy się tu czym jest rasizm, i że trzeba z nim walczyć*”. ♦